

3. Cessationisme

Introductie

Zijn de bovennatuurlijke gaven van de Heilige Geest vandaag de dag nog werkzaam? Volgens de leer van het cessationisme zijn deze gaven niet meer werkzaam. Het moge van meet af aan duidelijk zijn dat dit niet het standpunt van de EGHW is. Binnen de EGHW belijden we dat alle beschreven gaven in de Bijbel vandaag de dag nog steeds werkzaam zijn. Maar het is wel goed om een antwoord te formuleren op de argumentatie van het cessationisme. We willen immers een solide Bijbelse basis hebben voor onze standpunt.

Globaal genomen bestaan er twee vormen van cessationisme. In de striktere vorm van cessationisme wordt beweerd dat de bovennatuurlijke gaven van tongentalen, genezingen en profetie alleen in de Bijbelse tijd actief waren. Nog specifiekere waren deze gaven alleen actief in tijden waarin God een belangrijke nieuwe start maakte. De gaven waren slechts tekenen van de nieuwe beweging van God en later niet meer nodig.

In de ruimere vorm van cessationisme wordt beweerd dat de gaven alleen op het zendingsveld actief zijn. Op het moment dat er nieuwe groepen mensen met het evangelie bereikt moeten worden, komen deze tekenen naar voren als bewijs van de waarheid van de boodschap. Daarna zijn deze gaven niet meer nodig en verdwijnen ze van het toneel.

Wat zegt de Bijbel?

Het cessationisme staat of valt met het argument dat de gaven van de Geest slechts tekenen zijn, die de waarheid bewijzen van Gods woorden en bewegingen. De gaven hebben geen doel in zichzelf, maar verwijzen slechts als tekenen naar iets anders. Het maakt strikt genomen dus ook niet uit welk teken er verschijnt, als er maar een teken verschijnt, dat als overtuigend bewijs kan gelden. Er zijn nog wel aanvullende argumenten te geven voor het cessationisme, zoals dat de bovennatuurlijke gaven in latere Bijbelse geschriften minder of niet genoemd worden. Maar een sluitend en doorslaggevend Bijbels argument kan daaruit niet gegeven worden.¹ Zij kunnen de visie van het cessationisme enkel wat steviger in de schoenen zetten.

We willen hier ingaan op het hoofdargument van het cessationisme, dat de gaven slechts tekenen zijn, die als bewijs moesten gelden of een zetje moesten geven aan het begin van de evangelie verkondiging. Het is helder dat de gaven en wonderen in de Bijbel regelmatig als tekenen omschreven worden.¹ Deze functie vervullen zij vaak, zeker in Jezus' bediening. Zijn wonderen zorgden ervoor dat de mensen in Hem zouden geloven. Hier kan echter niet de conclusie uit getrokken worden dat de gaven en wonderen alleen tekenen zijn en geen ander doel vervullen. Op allerlei plaatsen in de Bijbel komt duidelijk naar voren dat de gaven en wonderen ook andere doelen hadden.

Allereerst is het belangrijk om te beseffen wat het Koninkrijk van God is. Jezus verkondigde dat het Koninkrijk dichtbij gekomen was en deed tekenen om dat te bevestigen. Maar daar bleef het niet bij. Hij verkondigde ook dat het Koninkrijk al aangebroken was. Waar Hij of zijn gelovige volgelingen kwamen, daar kwam ook het Koninkrijk van God de binnen. In Mattheüs 12:28 zegt Jezus: *Maar als Ik door de Geest van God de demonen uitdrijf, dan is het Koninkrijk van God bij u gekomen.* Hij laat in dit hoofdstuk zien dat waar Hij komt, onvermijdelijk een botsing tussen twee koninkrijken ontstaat. Het Koninkrijk van de hemel komt in botsing met het koninkrijk van de duivel. Dit resulteert in het uitwerpen van demonen, het genezen van zieken en het verrichten van wonderen. Dat is niet alleen een teken van het Koninkrijk, het maakt onlosmakelijk deel uit van het Koninkrijk van God. Dit Koninkrijk is namelijk een Koninkrijk van heelheid, gezondheid, volmaaktheid. God heerst daar als Koning en zet de gevolgen van het rijk van de duisternis recht. Jezus legde uit dat het Koninkrijk in ons woont, als we in Hem geloven.² Dan gaan onvermijdelijk dezelfde tekenen ons volgen, omdat ook ons leven gaat botsen met het rijk van de duisternis. Dat staat ook expliciet beschreven in Markus 16:17-18: *En hen die geloofd zullen hebben, zullen deze tekenen volgen: in Mijn Naam zullen zij demonen uitdrijven; in vreemde talen zullen zij spreken; ... op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen gezond worden...* En in Johannes 14:12-13: *Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie in Mij gelooft, zal de werken die*

Ik doe, ook doen, en hij zal grotere doen dan deze, want Ik ga heen naar Mijn Vader. En wat u ook zult vragen in Mijn Naam, dat zal Ik doen, opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt zal worden.

In de Bijbel vinden we duidelijk terug dat de gave van genezingen niet alleen een teken was, maar daadwerkelijk als doel had om de zieken in de gemeente te genezen. Zo wordt er in Jakobus 5:14-15 een algemeen gebod gegeven aan degenen die ziek zijn. Zij moeten de oudsten roepen, die zullen de zieke met olie zalven en bidden. Dit zal tot gevolg hebben dat de zieke behouden zal worden, maar ook weer opgericht zal worden door de Heer.

Hierbij moet natuurlijk wel gezegd worden dat dit de ideale situatie weerspiegelt, die niet één op één op de gebroken werkelijkheid te plakken is. De belofte in Jakobus 5 is dat genezing op het gebed zal volgen. In de praktijk kunnen er echter allerlei redenen zijn waarom die genezing niet doorbreekt. Het is goed om de focus te houden op de Bijbelse belofte, maar ook aan God te bidden wat er in de weg staat voor de belofte om daadwerkelijk in vervulling te gaan. Laten we voorzichtig zijn om dit zelf al bij voorbaat in te vullen. Soms wordt de bidder of de zieke meteen een gebrek aan geloof verweten. Dat kan veel stuk maken. Laten we daarvoor waken om niet die kant op te gaan.

In elk geval blijkt duidelijk dat genezing een doel op zich is en niet alleen een teken. Dat blijkt ook uit 1 Korinthe 11:30 waar Paulus schrijft dat er vanwege geestelijke misstanden vele zieken en zwakken waren in de gemeente. Kennelijk was dit niet de bedoeling en ook niet gebruikelijk in de gemeente van Christus. Waar Jezus komt, brengt Hij gezondheid mee. God en Jezus worden dan ook Heelmeester of Dokter genoemd in de Bijbel.³ God zal alle ziektes van zijn volk weren, volgens Deuteronomium 7:15. De gave van genezingen dient dit doel en is meer dan een teken alleen. Deze gave behoudt zijn functie, ook nadat het Nieuwe Testament was afgerond en nadat het evangelie verkondigd is aan een nieuw volk.

Dit is ook in lijn met wat Jesaja profeteerde over Jezus. Jezus zou niet alleen onze ongerechtigheden dragen, maar zijn striemen zouden ons ook tot genezing zijn.⁴ Ditzelfde wordt beleden in Psalm 103:3: *... Die al uw ongerechtigheid vergeeft, Die al uw ziekten geneest...* God geneest al onze ziekten. Dit was één van de doelen waar Jezus voor naar deze wereld kwam. We zagen in de bediening van Jezus en de apostelen dan ook dat alle zieken genazen, niet maar een paar als teken. De mensen kwamen op hen afstromen om gezondheid te ontvangen.⁵ Te zeggen dat genezing geen doel op zich is, maar alleen een teken, doet onrecht aan de volheid van het werk van Jezus.

Wat betreft de tongentalen wordt door cessationisten gewezen op 1 Korinthe 14:22, waarin staat dat de tongentalen een teken zijn voor de ongelovigen. Het argument is dan als volgt: tongentalen zijn dus alleen maar een teken en niet gegeven tot opbouw van de gemeente. Jammer is dat kennelijk de rest van het hoofdstuk niet gelezen wordt. 1 Korinthe 14 laat bij uitstek zien dat de gave van tongentalen een heel eigen doel heeft. Waar veel van de andere gaven de opbouw van de gemeente beogen, beoogt de tongentaal de opbouw van de gelovige zelf, volgens vers 4. Dit is een gave die bij uitstek in de binnenkamer wordt beoefend. Het is een intieme gave, waarbij de gelovige rechtsreeks van geest tot Geest met God spreekt en daardoor wordt opgebouwd. Maar zelfs deze gave kan de gemeente opbouwen, als er uitleggers van tongentalen bij betrokken zijn. In elk geval is heel duidelijk dat deze gave niet alleen een teken is, maar ook andere doelen heeft.

Verder is de gave van profetie een lastige voor cessationisten, want deze gave wordt ook in de latere Bijbelboeken genoemd en ook een blijvende rol in de opbouw van de gemeente toegeschreven. Vaak wordt hieromheen gefietst door profetie opeens uit te leggen als 'evangelie verkondiging'. Het is opeens geen rechtstreekse openbaring van God meer, maar gewoon Bijbeluitleg. Dit is een inconsequente manier van Bijbeluitleg en laat zien hoe wankel de exegetische basis van het cessationisme is. De gave van onderwijs, verkondiging, evangelisatie, etc. zijn andere gaven dan de gave van profetie. Profetie gaat over rechtstreekse openbaring bij God vandaan en is daarmee onvermijdelijk een bovennatuurlijke gave.

Om te besluiten moet hier 1 Korinthe 14:1 aangehaald worden: *Jaag de liefde na en streef naar de geestelijke gaven, en vooral daarnaar dat u mag profeteren.* Hier wordt geen onderscheid in bovennatuurlijke en niet bovennatuurlijke gaven gemaakt. De gaven zijn in de hoofdstukken ervoor genoemd en daarbij horen ook genezingen, tongentalen, profetie, etc. God heeft een gebod gegeven om

actief te streven naar de gaven van de Geest en Hij stelde daarbij de gave van profetie als hoogste gave voor. Waarom? Omdat rechtstreekse openbaring bij God vandaan richting aan de gemeente en aan je leven geeft. Deze gave vinden we daarom ook veelvuldig en door de hele Bijbel heen terug. Door de hele Bijbel heen horen en zien mensen God rechtstreeks tot zich spreken. Dat is Gods verlangen voor ons. Hij wil een levende relatie met ons aangaan en rechtstreeks tot ons spreken. Dat is per definitie een bovennatuurlijk gebeuren, want God is bovennatuurlijk.

Wat leren wij?

Wij leren dat de gaven volgens de Bijbel niet alleen tekenen zijn, maar waardevol in zichzelf. De gaven zijn gegeven om de gemeente van Christus door de tijden heen op te bouwen en de bedoelingen van Gods Koninkrijk tot uiting te brengen. Er is geen enkele reden om aan te nemen dat de gaven nu niet meer zouden bestaan, sterker nog: we hebben een gebod om actief naar alle gaven te streven. Dat gebod kunnen we niet negeren, want het is een Bijbels gebod. Genezing, tongentalen en profetie maken onlosmakelijk onderdeel uit van Gods Koninkrijk. Deze dingen zullen in ons leven zichtbaar gaan worden, als we in Jezus geloven.

Door cessationisten kan gevraagd worden: maar waarom zien we dan zo weinig van deze gaven actief in onze gemeentes? Wel, dat hangt ervan af in welke gemeente en in welke plaats je rondkijkt. Er kunnen allerlei redenen zijn waarom wonderen en tekenen niet doorbreken in een bepaald gebied, een bepaalde kerk of in een bepaalde tijd. Er kan ongeloof heersen, er kunnen demonische gebondenheden zijn, er kunnen zonden meespelen, misschien zit je wel in een geestelijke trainingsperiode, etc.

We leven nu eenmaal in een gebroken wereld. Gods Koninkrijk is al wel aan het baanbreken, maar zal pas volledig doorbreken bij de komst van Jezus naar deze wereld. Daarom leven we nu nog met 'al wel' en tegelijk met het 'nog niet' van Gods Koninkrijk. Er kunnen talloze zaken zijn die de gaven van de Geest belemmeren in hun werkzaamheid. Toch blijven Gods beloftes van kracht, dat deze gaven actief zullen zijn in Jezus' Lichaam. Waar Zijn Koninkrijk baan breekt, zullen deze tekenen steeds meer zichtbaar worden.

In tijd dat de profeet Samuël geroepen werd, braken er bijvoorbeeld helemaal geen profetieën door.⁶ De hemel leek een tijdje potdicht, totdat God de hemel weer openbrak. Daar ligt het verlangen van Gods hart. Hij wil ons een open hemel geven om onder te leven. Geloof in Gods Woord, boven wat je ziet om je heen. Dat is de eerste stap in die richting!

Bijbelteksten

1. Gaven als tekenen:	Johannes 2:11, 1 Korinthe 14:22
2. Koninkrijk in ons:	Lukas 17:21
3. God en Jezus als Heelmeester:	Exodus 15:26, Lukas 4:23
4. Striemen van Jezus tot genezing:	Jesaja 53:5, Mattheüs 8:16-17
5. Alle zieken genezen:	Mattheüs 4:23, 10:1, Handelingen 5:15-16
6. Er braken geen profetieën door:	1 Samuël 3:1

ⁱ Om het voorbeeld te nemen van het ontbreken van bovennatuurlijke gaven in de latere Bijbelse geschriften: in de latere geschriften wordt nooit beweerd dat deze gaven opgehouden waren te bestaan. Er wordt slechts een argument afgeleid uit de het feit dat deze gaven niet meer genoemd worden. Hier kunnen ook heel andere redenen voor bestaan, zoals dat de gaven zo vanzelfsprekend waren geworden, dat men er niet verder over hoefde te schrijven. Verder worden er argumenten ontleend aan mensen die niet genezen werden in de Bijbel of het ontbreken van de bovennatuurlijke gaven in de vroege kerkgeschiedenis. Ook hiervan geldt dat er vele redenen geweest kunnen zijn waarom specifieke personen niet (meteen) genazen en dat de gaven in de kerkgeschiedenis zo snel in de vergetelheid raakten. Dit wil niet zeggen dat deze gaven niet meer zouden bestaan of nagestreefd zouden moeten worden, zoals de Bijbel heel duidelijk zegt in 1 Korinthe 14:1. Een expliciet gebod in de Bijbel moet toch zwaarder wegen dan de afwezigheid van gaven in specifieke contexten?